

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Sigeberto Francorum Rege.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](#)

politano Regulus, quem nos virum nouimus, suimusque superioribus annis allocutus, donauit. Is enim cum in Gallia, quod se amissio imperio recenterat, de quodam sacerdote accepisset, Rauennæ sacerdotem plane sancte viuere, & templum exædicare, diuino spiritu impulsus, Rauennam è Gallia venit, duæ Mariae Lauretanæ tèplum toto orbe ingentibus miraculis celeberrimum, inuisurus: inuenitoq; Hieronymo, aureum tradidit torqueum, vt, quod iam angustum ædificarat templum, amplificaret, & facellis additis, exornaret: quod & factum est. Quibus peractis, aliquot sacratis viris probis ac religiosis, in quibus Simon Cœspolis Rauennas maximè cœnituit, secum iunctis, collegium instituit, titulo Boni Iesu, ac Diuæ Margaretæ adiecit, anno à parte Virginis trigesimo secundo supra millesimum quingentesimum quod postea Paulus tertius Pontifex Maximus in sequentibus approbavit. Iulia etiæ Sfondra, nobilis ac religiosa mulier, vidua, Mediolanensis, quæ Mantua ex Picciardata familia maritum habuerat, annuam certam pensionem pecunia illi cōfō. Margarita tationi cūm tribuisset, multum rem ipsam iuuuit, magnificasque ades proximas templa, & nonnullos etiam fundos compatauit.

Ex domo S.
Gentilis tē
plū extiu-
itur.

Eius ecclæ-
sia fit col-
legiata, ti-
tulo Boni
Iesu, &c.

Margarita

FEBR VARIVS

VITA B. SIGEBERTI FRANCORVM REGIS,

AVTHORE SIGEBERTO MONACHO GEMBLACEN. VTRVM HIC CA-

talogo Sanctorum adscriptus, si ignoror multis tamen
elaret miracula.

NNO Dominicæ incarnationis quingentesimo octogesimo sexto Lotharius secundus, Chilperici Regis & Fredigundis filius, in Francia admodum puer regnare cœpit. Qui postquam ad intellegibilem ætatem venit, honestati morum studere cœpit, Vnde à Deo exaltatus, eò usq; procellit, vt monachiam regni Francorū mereretur accipere solus. Hic anno regni sui tricesimo nono Dagobertum filium suum in consortium regni adscivit: & ne re

gione potestatis licet, & iuuenilis ætatis intemperantia exorbitaret à via recti, dini, ei viros potentia & sanctitate claros substituit, sanctum scilicet Arnulphum, ex Maiores domus Metensem Episcopum, & Pipinum Maiorem dominum, tunc temporis cunctis aulicis præminentem potentia & prudentia. Iste Dagobertus vrens tutoribus, regnum Francorum propagauit latius, & maximè ad debellandos Saxones labor intenitus, qui fines regni sui crebris fatigabant excursibus. Quos auxilio patris sui Lotharij ita deuicit, vt & Regem eorū Berthoaldum perimeret, & omnes Saxones, mensuram gladii sui excedentes, gladio trucidaret.

Tam bonis Dagobertus Rex vsus principijs, post mortem patris sui cœpit paulatim resiliere à proposito æquitatis, & consilijs Pipini principis, & Cuniberti Archiepiscopi Colonienfis, quem idem Pipinus post * deceßum sancti Arnulphi vnanimi sibi amicum, & intimum suis elegerat consilijs. Nam quamvis Dagobertus Rex esset egregius bellator, sacerdotum Dei & ecclesiasticis plus amator, pauperum Christi largus subleuator, & multarum bonarum artiū executor: tamen carinalis incontinentiae morbo nimiris laborabat, vnde & claritudini nominis sui foedam infamie notam contraxerat, & (quod grauius erat) Regis regum iram contra se accenderat. Reginas enim suas fictis ex caufis alias pro aliis repudiabat, ipsis quoque despontatis pellicum amores superducebat. Et quantis adeo deditus esset carnali commercio, nullam tamen spem propaganda posterioratis habebat, ex nullator vorum filio suscepso. Per maximè ergo Rex dolebat, quia se Dei offensam incurrisse sentiebat: præsertim quod ex regio patrum suorum semine nullum sciebat superesse, præter se & fratrem suum Charibertum: qui Charibertus propter simplicitatem nimiam minus idoneus erat ad regni gubernaculum. Sed quamvis de prolis prosperitate, non tamen desperans de Dei miseratione, præcordialiter eius deprecabatur, vt sibi ex eius nutu filius daretur, qui sibi in regimine regni subrogaretur.

Cap. 2.
S. Cuniber-
ti vita, ha-
betur LINO
nemb To-
mo 6.
*decessu

Grauite
peccar. S.
Davidis Re
gis more.

Poenitentia
eius.

Iustus

Cap. 3. Iustus & pius Dominus, qui hominum erratibus ad iram attrahitur, precibus etiam humilium ad misericordiam reducitur. Rex siquidem Dagobertus, dum circuaret Australiam nono anno regni sui, puellam quandam Ragnetrudem nomine, vultus elegancia laudabilem, genere etiam inter Australios non ignobilem, cum regi cultus honore sibi vxorem iunxit: quæ, Deo volente, eodem anno ei genuit filium. Rex hoc laetificatus nuncio, volucere coepit animo, cui sandorum virorum potius hunc puerū traderet, qui eum sacra baptimate regenerare deberet. Erant eo tempore in Francorum regno multi apud Deum & homines sanctitate predicabiles & virtutibus. Inter quos sanctus Amandus Elnonensis clarebat gloriose.

**Vita huius
eft Tom. i.
die Februarij.** qui ex Aquitania oriundus, Christum relicitis omnibus sequebatur, & labores voluntariae peregrinationis instantia diuinæ prædicationis confabatur, & eius cultu seges vberrima per Franciam in horrea Christi congregabatur. Ad hunc perquirendum per diversa discurrunt nunciæ, ad festinantis Regis editum. Is Amandus iam dudum, quia solus omnium sacerdotum non timuerat Regem redarguere pro capitalibus criminibus, iubente eo, cum iniuria de regno eius fuerat expulsus, & in remotioribus Franciæ locis verbum Dei prædicabat gentibus. Tandem reperitur, & vt Regem aeat quantocumq; admonet: Ille membrans præceptum Apollonii, quod omnis anima potestribus sublimioribus debeat subiici, venit ad Regem, in villa Clypiaco morantem. Vito Rex beatissimo Amando, magno repletus est gaudio. prostratusque pedibus eius, deprecabatur ut tanto sceleri, quod in eum perpetraverat, veniam largiri dignaretur. At ille, vi erat mitissimus, citius cum eleuata terra, atque clementissime indulxit. Tunc Rex ad sanctum ait: Poenitet me, quod stulte aduersum te egerim. Precor ergo, ut ne memineris iniuriaz, quam tibi irrogauim, atque precem meam, quam à te postulo, non dedigneris annuere. Dedit Deus mihi filium, non meis præcedentibus meritis, præcorque ut cum sacro digneris ablucere baptimate, atque in filium tibi spiritualem accipere. Quod vir Domini vehementer renuit, scilicet sciens scriptum esse, militantem Deo non operrere implicare secularibus negotijs. & quietum atque remotum, non debere regia frequentare palatia. & è conspectu Regis abscessit. Rursum Rex misit ad eum viros illustres, tūc in laicali habitu palatio de seruientes, Audoenum scilicet, post Rothomagi Episcopum, & Eligium post Nonnolum Episcopum. Hi humiliiter virū Dei petierunt, ut precibus Regis daret alienum, atque filium ipsius sacro dignaretur diluere fonte, & vt eum emittire, atque legi imbucere diuina quantocumq; assentire: dicentes, quod si hoc vir Domini non reuerat, per hanc familiariatem libertatem illius in regno illius, vel vbi canque eligeret, instantiam prædicandi haberet, seu nationes quamplures per hanc gratiam se posse conquirere fatebantur. Tandem ergo fatigatus precibus amborum, facturum se esse promisit. Audiens autem Rex, quod vir sanctus precibus eius annuerat puerum adduci precipit: ipse vero Aurelianis contendit: vbi ei frater suus Charibertus ad hoc ipsum, ut filiu eius de sacro lauacro suscepit occurrit. Ibi puer assertur qui non plusquam quadraginta dies ab ortu suo habere fecerat. Quem accipiens vir sanctus, sacris mysterijs initiandum, cum benedictione solenni eum fecit catechumenum. Cumq; finita benedictione nemo ex circumstantibus respondisset, Amen. aperuit Deus os infantis, atq; cunctis audientibus clara voce respondit, Amen. statimq; eum regenerans sacro baptimate, Sigebertum eum nominavit, cum que ipso cum Chariberto fratre Regis de sacro fonte suscepit. Super hoc Rex cum omni exercitu magno tripudians gaudio dehinc sanctum virum habitum in magna venerationis loco, non multo post in thronizauit eum in Traiectensis ecclesia folio. O miram Dei gratiam: o prædicabilem eius potentiam. Quis non in eius laudem exclamat? quis non super diuitijs bonitatis eius exultet? Qui olim Jeremiam prophetam in utero matris sanctificauit, cuius spiritu afflatus cum matre sua, plusquam propheta Iohannes exultauit, & nondum natus præco nasciturum Regem preuenit. Autem Domini adhuc benedicitur in Ecclesia, & benedicetur in secula. & pri-

Rom. 13. **S. Amandus
venia ro-**gat. **2. Tim. 8.** Rex ad sanctum ait: Poenitet me, quod stulte aduersum te egerim. Precor ergo, ut ne memineris iniuriaz, quam tibi irrogauim, atque precem meam, quam à te postulo, non dedigneris annuere. Dedit Deus mihi filium, non meis præcedentibus meritis, præcorque ut cum sacro digneris ablucere baptimate, atque in filium tibi spiritualem accipere. Quod vir Domini vehementer renuit, scilicet sciens scriptum esse, militantem Deo non operrere implicare secularibus negotijs. & quietum atque remotum, non debere regia frequentare palatia. & è conspectu Regis abscessit. Rursum Rex misit ad eum viros illustres, tūc in laicali habitu palatio de seruientes, Audoenum scilicet, post Rothomagi Episcopum, & Eligium post Nonnolum Episcopum. Hi humiliiter virū Dei petierunt, ut precibus Regis daret alienum, atque filium ipsius sacro dignaretur diluere fonte, & vt eum emittire, atque legi imbucere diuina quantocumq; assentire: dicentes, quod si hoc vir Domini non reuerat, per hanc familiariatem libertatem illius in regno illius, vel vbi canque eligeret, instantiam prædicandi haberet, seu nationes quamplures per hanc gratiam se posse conquirere fatebantur. Tandem ergo fatigatus precibus amborum, facturum se esse promisit. Audiens autem Rex, quod vir sanctus precibus eius annuerat puerum adduci precipit: ipse vero Aurelianis contendit: vbi ei frater suus Charibertus ad hoc ipsum, ut filiu eius de sacro lauacro suscepit occurrit. Ibi puer assertur qui non plusquam quadraginta dies ab ortu suo habere fecerat. Quem accipiens vir sanctus, sacris mysterijs initiandum, cum benedictione solenni eum fecit catechumenum. Cumq; finita benedictione nemo ex circumstantibus respondisset, Amen. aperuit Deus os infantis, atq; cunctis audientibus clara voce respondit, Amen. statimq; eum regenerans sacro baptimate, Sigebertum eum nominavit, cum que ipso cum Chariberto fratre Regis de sacro fonte suscepit. Super hoc Rex cum omni exercitu magno tripudians gaudio dehinc sanctum virum habitum in magna vene-

**S. Amādus
eius filii
baptizati
gebētum.
Amonius
li. 4. cap. 20** rationis loco, non multo post in thronizauit eum in Traiectensis ecclesia folio. O miram Dei gratiam: o prædicabilem eius potentiam. Quis non in eius laudem exclamat? quis non super diuitijs bonitatis eius exultet? Qui olim Jeremiam prophetam in utero matris sanctificauit, cuius spiritu afflatus cum matre sua, plusquam propheta Iohannes exultauit, & nondum natus præco nasciturum Regem preuenit. Autem Domini adhuc benedicitur in Ecclesia, & benedicetur in secula. & pri-

**Jerém. 1.
Luc. 1.** dens gratulando salutauit: ipse etiam modo recens nato puero per os sancti præfusis charisma spiritualis benedictionis infudit, & quod sibi vaselectionis effervescens, per eiusdem ostendit miraculum: quem mox ut originalis peccati ablutus est macula, spiritus sancti perfudit gratia. Vere benedictus per omnia, per quem omnem Domini adhuc benedicitur in Ecclesia, & benedicetur in secula.

Cap. 4. Aut vix, aut nunquam inuidiam effugit gloria. Pipinus Maior domus, qui caue-

& pri-

SURTUS

EVIII

5

DE SIGEBERTO REGE FRANCORVM.

47

& prudenter se agebat in cunctis regni vel palatij negocijs, bonus in consilijs, fortitudo terribilis, culta iustitia & fidei proposito per omnia laudabilis: quod habetut magis omnes gloria anteibat, eorum maiorem penè Austrasiorum contra To. i Fe- fe inuidiam conflauerat, obseruantibus emulis, ut amouerent eum à latere Regis: vi aut disiungerent eum à Regis corde, aut facerent eum plectri morte. Sed ille cal- lens moderari animo suo, noluit vinci à malo, sed vicit malum in bono. Nam vt Rom. 12, se & omne regn um absoluueret discordia scandalo, atrepro ad nutriendum Sigeber- to Regis filio, inuidorum factioi cessit, & ad Charibertū Regis fratrem in Aquita- nia morantem contendit. Non multò post transeunte nubecula huius tempestatis latior redit per concordiam aura serenitatis.

* Sammon quidam Francus genere, negotiator arte, cum ad gentem Vuinido, Cap. 5. rum se contulisset, & per fortitudinem & industriam suā ab eis in Regem promo- *Samog. tus fuisse, inter se & Dagoberrum Regem orra similitate, sc̄pe regni sui transgressio limite, Thuringiam & reliquos sibi vicinos Francorum pagos vastabat acerrimè. Hac de causa Rex Dagobertus anno regni sui vndecimo Metis adiit, ibique proce- sum & pontificum conuentum adesse iussit, eorumque consilio & consensu filium suum Sigebertum in regnum Austrasiorum sublimauit, sedemque Regis Metis vr- Sigebertus creatus auct. fratri Regis

bem habere permisit: partem etiam thesaurorum sufficientem tradidit, & hoc to- tum edictō regali & procerum attestacione authorizauit. Tutelam vero Regis, cu- ius pueritiae timebat cōmīs Cuniberto Archiepiscopo Colonensi, & Adelgiso duci: curam verò regni Austrasiorum & prouidentiam omnium imposuit Pipino principe. Ex illo die represia est in solentia Vuinidorum, obuiante eis sortiter & feli- citer fortitudine Austrasiorū & frequentibus praeliis reprimendi excusus illorum.

Postannum nascitur Regi Dagoberto filius, qui Clodoueus est nominatus. Qui iterum cunctis primatibus Austrasię & Neufrię in generali conuentu cōgregatis, Cap. 6. Secundus ei iterum diuisiōnem regni inter duos filios ordinavit coram eis, eorū ascēnsu & con- nascitur si l. Clodoue us nomine silio, & confirmauit, datis & acceptis inuicem pacis & sacramētis, ut scilicet deter- minato vtrūq; regni arcto limite, Sigebertus regnaret super Austrasiam, Clodo- neus vero regeret Neufrię. Eam partem Franciæ, quę spectat ad meridiem & ori- Is creatus Rex Neu- entem, vocabant Austrasiam: eam quę vergit ad Aquilonem & occidentem, vo- stria.

cabant Neufrię. Rex Dagobertus tam iuste & prudenter regno vtroque ordina- to, nē aliquando aliquo modo vel fratres inter se paterno dissiderent odio, vel re- gnum in seipso diuisum ciuilis bellī defolarietur scandalō: anno regni sui decimo *Parisius iepimo mortuus, & *Parisius in basilica S. Dionysij sepultus, regnum dimisit, ab ex- teris pacatum gentibus, & in nullo diminutū à suis finibus. Post cuins obitum duo Reges & fratres, Sigebertus & Clodouens, se quisq; in regno suo agebat prudenter, & inter suos valebat potenter, subiectis se exhibendo placabiles, aduerfantibus ter- ribilis. Et cum in omnibus inter se Deo placita vigeret concordia, pro vno tamen negocio penè voluit intrarepere discordia. Sigeberto enim Rege repetente sibi debitam partem paterni thesauri, nitebantur ei contraire proceres, qui erant ex parte Clodouei. Sed Pipino principē, & Cuniberto Archiepiscopo fortiter & ra- rationabiliter instantibus, pro sui potentia ab inuitis Neufrię primatibus extorse. thesaurus runt, mediante iustitia, ut ex condicō ad villam Compendium veniretur, ibique regi sequa lance diu- thesaurus Regis aqua lance diuideretur, suaq; cuique pars competenter daretur. ditur.

Ventum est illo: thesaurus diulditur ex æquo, pars debita repräsentatur Metis re- gi Sigeberto.

Sequens annus iustum maximum intulit Regi Sigeberto eiusque regno, Pipino maiore domus ex hac luce subtracto, qui ipsum Sigebertum paternè nutriterat à puer, & imbecillitatē pueritiae & adolescentiae eius validi sui auxiliū sustentauerat brachio. Hic omnimodis regno vtilis, genere, potentia, prudentia & fortitudine super omnes nominabilis, Grimoaldum filium suum rerum suarum hæredem fe- cit, duas quoque filias, Gertrudem & Beggham, ad laudem & gloriam generis sui post se reliquit. Quorum vna Gertrudis Christo, quam sponsa carnali, malens nu- bēre, sanctę religionis proposito inseruiens in Niueleensi coenobio, à sua fundato- matre, spiritualem prolem adhuc non desinit Deo gignere. Soror eius Beggha nu- pta Anfigiso, sancti Arnulphi Metensis Episcopi filio, regi dignitatis decus quod penitus deperierat per Regum Francorum inauditam desidam, per suam reparata- vit proficiam. Ipsa siquidem genit Pipinum, Pipinus Carolum, qui Tudetes, id est,

SURTUS

900
1000
FVIII
5

IANUARI I.

S. Caroli
Magni ge-
nealogia.

84
est Martellus est agnominatus: Carolus Pipinum Regem; Pipinus Carolum, cognomento Magnum, Francorum Regem & Imperatorem Romanorum: qui eò honoris & potentiae processit, vt nullus de Regibus Francorum, velante eum, vel post eum, ei comparari potuerit. Quia aliquantulum excerrimus, cito vnde digres-
si sumus redeamus.

Cap. 8.

Grimoaldus pro patre suo Pipino constitutus maior domus, potenter in aula Sigeberti Regis principabatur, & domi militiq; viriliter tutabatur. Omnia in tuto esse putabantur, & compressis vicinarum gentium motibus, nihil meruebatur. In-
venit tamen nouera bonorum inuidia, quomodo in ipsis regni visceribus ficeret
discordia zizania. Otho Vronis domestici filius, qui Sigebertri Regis ab adolescentia fuerat baiulus, zelo inuidiae ducebatur contra Grimoaldum Maiorem domus & traductis ad se procerū aliquibus, arrepebat in spem inuadendi principatus eius. Radulphus quoque dux Turingia, vir bellicosus, prosperis intumefcens cunctis, cùm Vuinidos crebris viciisset congressibus, contra Sigebertum dominā suam & Regem agebat in solentius, eiusq; despiciens adolescentiam, magnam intulit re-
gno molestiam: & eo recordiq; processit, vt exercitu Sigeberti insidijs excepto, non minimam de Francis stragem facere præsumperit. Quod infortunium nimium si-
geberto Regi intulit luctum, tunc agenti annum regni nonum, ætatis vero duode-
cimū. Sed quia cum ætate ei robur & industria acreuit non ante ab inimicorum
infestatione destitit, quam superbiam eorum domuit, & Thuringos, qui in insula
Radulphi rebellis erant, sub iugo dominij sui viatos & confusos reflexit: Otho
etiam, qui potentiam Grimoaldi obliquo oculo limans, eam ad se trahere niteba-
tur, factio Grimoaldi à Leutherio Alamannorum duce in gratiam ipsistrudita
tur, atque ita Grimoaldus in principem corroboratur.

Cap. 9.

Pax alta & quietes erat in cunctis Austrasiorum terminis, sedatis vndique exeris-
& domesticis aduersariis, virtute Dei promouente virtutem Sigeberti Regis, quem
sibi placentur monstrauit à primo rudimento ætatis. Qui enim Salomonii te-
nera etate dedit sapientiam, diuitias & potentiam, dedit etiam huic sapientiam, di-
uitias & potentiam. Ego quidem, si verbis Domini vti audeam fiderem dicam, quia
plusquam Salomon hic. Salomon enim sapientiam, quā in nocte & per somnum
acepit, transgrediendo Dei cultum perdidit: diuitias & potentiam, quas plus cu-
rit. Etiam habuit, in pernicie anima sua vertit, & vt in posteris suis minueretur, peccan-
do meruit. Hic vero pacificus noster Salomon, quicquid sapuit, quicquid habuit,
quicquid potuit, ad anima sua commodum conuertit, & vrin posteris suis spiritu-
aliter multiplicarerur, benē agendo meruit. Solet enim fieri in pacatis regnis, vt
per ocium & desidiam moribus corruptis, abundantur securitate pacis. Hic contra
gaudens diuturnitate temporalis pacis, laborabat obuiam ire aëris cateruis: &
colluctatus contra spiritualia nequitiae in cælestibus, conducere sibi spirituales,
qui secum bellarent, exercitus. Duodecim enim monasteria in diversis regni sui
partibus aedificauit, eisque ex suis redditibus regia liberalitate necessaria suppedi-
tauit, ut illic sub Apostolica vita viventes regula, dum sua meterent carnalia, sua
sibi seminarent spiritualia. Inter quæ eminent in nostra vicinia Stabulaus & Mal-
mundarium cenobia, infra sylam Ardennam sita: quia idem Rex, cooperante
sibi Maiore domus Grimoaldo, constructa, sancto Remaclo Tungensi Episco-
po tradidit ordinanda. Illius enim & Cuniberti Colonensis Episcopi principiū inni-
tebatur consilio, & ad talia facienda sanctorum virorum animabatur exemplo. Et
vt ab uno plura discamus, quanta p̄ij Regis liberalitas fuerit in sanctorum locis di-
tandis, ex his duobus colligamus. Audiens in locis, sancto Remaclo delegatis, fer-
uere cultū sanctæ religionis, præsertim quod idē præsul, abiecit Episcopali sarcina,
se ibi mancipauerat auctiori vita, tradidit ei ex ipsa foresta duodecim leucas in lati-
tudine, & totidem in longitudine: In quo spatio nullus ei vel sibi succedentibus
contradiceret: * affirmaueruntq; illud testamēto cum ad stipulatione Imperiali.

S. Remaci
vita habe-
tur, 3 Septem-
bris, T. 5.

Rex Sigebertus, reuera Regis nomine dignus, quia seipsum benē regere nōrat,
magnoperè terrena bona minimis Christi distribuere curabat, vt ad summum bo-
num tandem pertingere posset, quod non constare nisi in æterna beatitudine claret. Expertus enim erat, quia terrena felicitas in aliquo semper currit, ne ad per-
fectionem boni perueniat. Cum enim sibi opes, honores, potentia, gloria affarim
pro regia affluerent magnificentia, multū tamen felicitati sua deesse dolebat, pro
co

* affirma-
uit legēdū
videtur.
Cap. 9.

DE SIGEBERTO REGE FRANCORVM.

49

eo quod liberorum dulci affectu carebat. Et ideo in ædificandis ad ædificationem animarum cœnobiois instabat liberius, & sua Christo distribuebat liberalius: quia præter Christum, cui haec cederent, non erat ei haeres legitimus. Quia verò Grimoaldum Maiorem domi sibi in omnibus fidelem, morigerum & cooperatorem egenus expertus erat, filium eius Childebertum regni Austrasiorum heredem delegat: hoc tamen proposito conditionis tenore, si ipsum continget sine liberis obire. Rex quidem, ut potè futurorum nescius, quod tunc sibi videbatur, ex temporis conuenientia fecit: postea vero filium genuit, quem nomine patris sui Dagobertum vocavit: & priori testamento ad irritum redacto, hunc nutriendum cōmisit Maiori domi Grimoaldo, vt eius potentia contraria omnes tutus sublimaretur in Austrasiorum regno.

Talis erat Sigeberti Regis vita, quam apud homines & temporalis magnificabat potentia, & grata Deo in omnibus commendabat iustitia: apud Deum vero eam acceptabilem faciebat coltibina simplicitas, cum tamen ei adesset etiam serpentina calliditas. Quia vero dicit sapientia ex ore Salomonis, Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum: aufer iniuriam de vultu Regis, & firmabit iustitia thronus eius: Rex ille, in cuius manu sunt corda Regum, defamulo suo Sigeberto, qui per vitæ puritatem & sapientiam venustatem splendebat ut argentum, abstatuit in presenti seculo rubiginem peccatorum, & fecit sibi vas misericordiae purissimum. Et cum Deus dicat nobis, Date eleemosynam, & eccè omnia munera sunt vobis: quis discredat peccata huius Regis, ex terrena contagione & regni occupatione ei adhaerent vice pulueris, Deū eluissit tot eleemosynis, quæ ad laudem & gloriam nominis Christi expensæ sunt per eum, & adhuc quotidie expenduntur in tot ab eo strutis cœnobiois: Abstatuit nimirum iniuriam de vultu Regis, vt firmaretur iustitia thronus eius: ut quia iustus ex fide viuens, vilipenderat terreni regni fastus, coronatus corona iustitiae, & ornatus palma victoria, conregnaret Christo in cœlestibus. Rex ergo terribilis apud omnes Reges terræ, qui austert spiritum principum, ne malitia mundi mutaret militis sui intellectum, in flore iuvenilis etatis acerba morte rapuit de praesenti seculo nequam, & in cœlesti curia ei Felix obiit. contulit vere dignitatis gloriam. Obiit autem Calendis Februarij, etatis sue anno tricessimo primo, regni viceclimo etauo, ab incarnatione Domini anno sexagesimo sexagesimo secundo: à transitu sancti Martini anno ducentesimo sexagesimo mortio. Et qui in multis locis in signia sui monimenta reliquerat, sepeliri eligit in Sepelitur urbe Metis, quæ regni sui sedes fuerat, in basilica, quam ad gloriam & laudem Dei Metis, in honore S. Martini gloriosi confessoris regia liberalitate construxerat.

MIRACVLA QVÆDAM EIVSDÉM SIGEBERTI

REGIS, AB EODEM SIGEBERTO MONACHO CON-

scripta, sed redacta in compendium. Testatur autem author, se ea scribere, que aut recenti tempore facta sint, aut ab ijs relata, qui ijs interfuerint.

Nno Christi 1063, quiescente corpore Sigeberti Regis in mona-
sterio S. Martini, quod ipse ad Metenses ad Motellam à funda-
mentis construxerat, presbyterium supra cryptam, ubi conditum
erat eius corpus, propter antiquitatem ruinam minabatur, ita ut
non absq; ingenti timore illic monachi diuina peragerent. Ap-
paruit igitur manifestè sanctus Rex cuidam Vuilandō, in Metensi
suburbio degenti, cunctis penè ciuib. notissimo. Is vero præ splé-
dere eximio obstupuit, nec quicquā loqui ausus fuit. Tum Rex blandè eum appellans, iussit eum ocyū indicare fratribus eius monasterij, vt si Deum & beatū Marti-
num vellent habere propitiós, quamprimum ad locum alium transferrent corpus
eius, nè ruina loci eius quassaretur. Fecit Vuilandus, vt erat iussus & monachi de ve-
rissima Sigeberti Regis & patroni sui sanctitate nihil hesitantes, statuerunt id ad ef-
fectum perducere. Tanta autem facilitate sarcophagus eius aliò deportatus est, vt Translatio
non ab hominibus, sed ab angelis ferri videretur. Plurima vero deinceps edita co-
loco, quò translatum est corpus eius, sunt miracula.

Ad laudem Domini, retinet qui culmina cœli,
Reddere qui sanctos vult per miracula claros,

Sigeberto
Regi filius
nascitur
Dagober-
tus.
Cap. 10.

Columbi-
na simpli-
citas.
Prou. 23.

Luc. 14.

Hebr. 10.

Psal. 73.

Felix obiit

iustus.

Metis ex-
trix.

metis.

Carmen
Authoris:

Cuius

c